

Vabariigi Valitsuse 1. detsembri 2016. a määruse nr 138 „Tervise infosüsteemi põhimäärus” muutmise eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 1. detsembri 2016. a määrust nr 138 „Tervise infosüsteemi põhimäärus“, mis on kehtestatud tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 59¹ lõike 3 alusel.

Eelnõu koosneb kolmest sisulisest muudatusest. Esimese muudatusega jäetakse tervise infosüsteemi keskandmekogu andmetike koosseisu kuuluva tervishoiuteenuse osutajate ja teiste isikute esitatud terviseandmetike kirjeldusest välja viide rakenduse „digilugu“ nimetusele.

Teise muudatusega sätestatakse, et Tervisekassa edastab tervise infosüsteemi ravikindlustushüvitise andmed, välja arvatud andmed väljaspool ravijärjekorda osutatud tervishoiuteenuse hüvitise ja piiriülese tervishoiuteenuse hüvitise kohta.

Kolmanda muudatusega sätestatakse, et andmesubjektile kuvatakse edaspidi läbi veebikeskkonna haigus- ja hoolduslehe andmed ning Tervisekassa poolt tervise infosüsteemi edastatavad ravikindlustushüvitise andmed.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi arendusosakonna nõunikud Raili Sillart (raili.sillart@sm.ee) ja Liis Köster (liis.koster@sm.ee).

Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna andmekaitseõiguse juht Nele Nisu (nele.nisu@sm.ee). Eelnõu ja seletuskirja ettevalmistamisse on olnud kaasatud Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus ja Tervisekassa.

Eelnõu on keeleliselt toimetamata ning seda tehakse peale eelnõude kooskõlastusringi.

1.3. Märkused

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 1. detsembri 2016. a määruse nr 138 redaktsiooni RT I, 05.09.2023, 11

Eelnõu on seotud [ravikindlustuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusega](#), millega sätestatakse töötajale võimalused teha tööd ka pikaajalisel haiguslehel olles. Nimetatud muudatusega on seotud ka tervise infosüsteemi põhimääruse muudatus, millega võimaldatakse patsiendil tervise infosüsteemi veebikeskkonna kaudu tutvuda töövõimetuslehe ja ajutise töövõimetuslehe hüvitise andmetega.

Eelnõu on seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses ning selle kohta on koostatud täpsem mõjuanalüüs käesoleva eelnõu seletuskirja 4. punktis.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu paragrahviga 1 muudetakse Vabariigi Valitsuse 1. detsembri 2016. a määrust nr 138 „Tervise infosüsteemi põhimäärus“ (edaspidi määrus). Selles tehakse alljärgnevad muudatused:

Eelnõu § 1 punktiga 1 muudetakse määruse § 2¹ lõike 2 punkti 2 sõnastust, millega jäetakse tervise infosüsteemi keskandmekogu tervishoiuteenuse osutajate ja teiste isikute esitatud terviseandmestike kirjeldusest välja viide rakenduse „digilugu“ nimetusele. Terviseandmestikke sisaldava infosüsteemi nimetus on ajas muutuv ning viide nimetusele „digilugu“ on kasutaja jaoks edaspidi eksitav.

Eelnõu § 1 punktiga 2 täiendatakse määruse § 6 lõiget 5 punktiga 6.

Punkti 6-ga nähakse ette, et Tervisekassa edastab infosüsteemi ravikindlustushüvitise andmed. Nimetatud muudatus hõlmab nii rahaliste kui ka mitterahaliste ravikindlustushüvitiste andmete edastamist.

Rahaliste ravikindlustushüvitiste osas edastatakse infosüsteemi andmed ajutise töövõimetuse hüvitise kohta (st. hüvitis haiguslehe eest, hüvitis hoolduslehe eest ja hüvitis rasedale naisele seoses terviseseisundile vastava töö andmisega või üleviimisega kergemale ametikohale). Tehnilise võimekuse puudumise tõttu ei edasta Tervisekassa infosüsteemi andmeid väljaspool ravijärjekorda osutatud tervishoiuteenuse hüvitise ja piiriülese tervishoiuteenuse hüvitise kohta.

Mitterahaliste ravikindlustushüvitiste osas edastatakse infosüsteemi andmed tervishoiuteenuste hüvitise kohta (sh. hambaraviteenuste hüvitise ja hambaproteesihüvitise andmed) ja ravimi või meditsiiniseadmega seotud hüvitiste kohta (sh. ravimihüvitise, täiendav ravimihüvitise ja meditsiiniseadmehüvitise andmed).

Eelnõu § 1 punktiga 3 täiendatakse määruse § 21 lõiget 5 punktidega 15 ja 16, laiendades andmesubjektile veebikeskkonna kaudu kuvatavate andmete koosseisu.

Punkti 15 alusel lisatakse andmesubjektile veebikeskkonna kaudu kuvatavate andmete koosseisu haigus- ja hoolduslehe andmed.

Kuna töövõimereformiga nähakse ette võimalused teha lihtsustatud tingimustel tööd ka pikaajalisel haiguslehel olles, siis annab töövõimetuslehe andmete kuvamine andmesubjektile ülevaatlíkuma teabe töövõimetuslehel oldud aja ja töövõimetuslehe alusel makstud ajutise töövõimetuse hüvitise kohta.

Punkti 16 alusel lisatakse andmesubjektile veebikeskkonna kaudu kuvatavate andmed loetellu ravikindlustushüvitise andmed, välja arvatud andmed väljaspool ravijärjekorda osutatud tervishoiuteenuse hüvitise ja piiriülese tervishoiuteenuse hüvitise kohta.

Ravikindlustuse andmete infosüsteemi edastamine ja nende andmete veebikeskkonnas kuvamine annab andmesubjektile selgema ülevaate ravikindlustuse eest saadavate tervishoiuteenuste maksumuse, Tervisekassa poolt makstavate rahaliste hüvitiste ja täielikult või osaliselt rahastatavate mitterahaliste hüvitiste suuruste kohta.

Nimetatud muudatused on kooskõlas tervise infosüsteemi eesmärkidega (eelkõige patsiendi õiguste tagamine).

Paragrahv 2 sätestatakse määruse jõustumine. Määrus jõustub 1. juulil 2024. a. See on seotud eelviidatud seaduse muudatusega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Töövõimetuslehtede ja ravikindlustushüvitiste andmete tervise infosüsteemi toomine ja veebikeskkonna kaudu andmesubjektile kuvamine, tagab erinevatele ühiskonnagruppidele võrdsed võimalused saada teavet nii ravikindlustuse kasutamise kui ka töövõimetuslehel viibimiste kohta. Just seda keskkonda on harjutud üha enam ja enam ka kasutama.

Lisaks toetab töövõimetuslehtede andmete kuvamine kaudselt töövõimereformiga ette nähtud võimalusi teha lihtsustatud tingimustel tööd ka pikaajalisel haiguslehel olles. Pikaajaliselt haiguslehel olevale inimesele on oluline saada ühest kohast teavet kogu töövõimetusperioodi kohta, sest see võib aidata teha teadlikumaid valikuid seoses lihtsustatud tingimustel tööle naasmisega. Nendel otsustel on omakorda mõju inimese sissetuleku suurusle ja seeläbi ka paremale toimetulekule ning ennetav mõju, et hoida ära püsiva töövõimetusel väljakujunemine ja tööhõivest väljalangemine.

Andmekaitsealane mõjuhindang

Andmekaitsealane mõjuhindang lähtub sellest, et juba praegu töödeldakse isikuandmeid ning andmeesitajad rakendavad juba praegu kõiki kehtivaid isikuandmetega seotud nõudeid. Kõiki uusi andmekoosseise edastab infosüsteemi Tervisekassa, kes on kehtiva põhimääruse § 6 lõike 5 kohaselt tervise infosüsteemi andmeandja. Muudatuse eesmärk on anda andmesubjektile ülevaade temaga seotud töövõimetuslehtede ja ravikindlustushüvitiste andmetest. Sellega tagatakse andmesubjekti osaluse põhimõtte rakendamine läbi andmesubjekti parema informeerimise tema kohta riiklikes andmekogudes kogutavate andmete osas. Muudatustega kirjeldatud andmevahetus toimub X-tee kaudu, järgides kõiki andmekaitseõigusest tulenevaid põhimõtteid. Kohalduvad kõik infosüsteemile sätestatud turvanõuded, mistõttu on riskid olemasolevate meetmetega maandatud.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Haigus- ja hoolduslehe kuvamisega seonduvad arendused Terviseportaalis on rahastatud töövõimereformi projekti raames hinnanguliselt ligikaudu 60 000 ulatuses läbi Sotsiaalministeeriumi valitsemisala eelarve.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2024. a. Jõustumine on seotud eelviidatud seaduse muudatusega ja selle jõustumisega.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks ministeeriumitele, samuti arvamuse andmiseks Tervisekassale ja Andmekaitse Inspeksioonile.